

KATOLINEN USKONTO

JOHDANTO OPPIAINEESEEN (* Johdanto ei tule viralliseen opsiin, vaan opsin tukisivustolle, jotta johdantoa voidaan tarpeen vaatiessa vielä täydentää ja muuttaa.)

Kaikissa oppilaan omien uskontojen opetussuunnitelmissa on yhteinen johdanto, laaja-alaisen osaamisen kuvaus sekä yhtenäinen tavoiteasettelu. Yhteisiä sisältöjä on tarkennettu opetettavan uskonnon näkökulmasta.

Katolista uskontoa opiskellaan pääsääntöisesti heterogeenisissä, eri vuosiluokan oppilaista yhdistetyissä ryhmissä. Eri vuosiluokkien oppilaiden ollessa samassa ryhmässä opetusta eriytetään niin, että eri vuosiluokkien sisältöjä opiskellaan vuorokurssiperiaatteella silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Eri vuosikurssien sisällöistä on haluttu tehdä joustavia, jotta yhdysryhmäopetus mahdollistuisi. Siksi lähes kaikki eri vuosiluokkakokonaisuuksille laaditut tavoitteet ovat mukana kullakin luokka-asteella. Sisältöjä eriytetään ja syvennetään niin, että oppilaan yksilöllisyys tulee huomioituksi ja vuosiluokkakokonaisuuksien tavoitteet ovat saavutettavissa.

Opettajalle sisältöjen kuvaus on tehty laajaksi. Laaja sisältökuvaus varmistaa sen, että oppiaineen keskeinen sisältö tulee tarkasti määritellyksi. Opettajan tehtäväksi jää rakentaa sisällöistä kokonaisuuksia, joilla tavoitteisiin päästään.

VUOSILUOKKAKOKONAISUUS 1-2

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN VUOSILUOKILLA 1-2

Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)

Oppimisen lähtökohtana ovat oppilaiden omat kokemukset, havainnot ja kysymykset. Oppilasta kannustetaan kysymään ja kuuntelemaan. Oppilas harjoittelee työskentelyn suunnittelemista, tavoitteiden asettamista ja itsearviointia.

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)

Oppilasta rohkaistaan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön, sekä arvostamaan toisia ja suvaitsemaan erilaisuutta.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)

Oppilas ohjataan yhteisten pelisääntöjen ja hyvien tapojen noudattamiseen. Oppilaalle pyritään antamaan mahdollisimman kannustavaa palautetta.

Monilukutaito (L4)

Monilukutaidon kehittymistä tuetaan moniaistillisella, kokonaisvaltaisella ja ilmiöpohjaisella opiskelulla. Kuvalliset ilmaisutavat ja visuaalisen vaikuttamisen keinot kehittävät oppilaan kuvanlukutaitoa. Ilmaisun keinoista pyritään tekemään mahdollisimman monipuolisia, jotta oppilaalla on mahdollisuus kysyä ja ihmetellä asioita ja ilmiöitä.

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)

Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian perustaitoja. Oppilaan kanssa keskustellaan tv:n turvallisista käyttötavoista ja käytöstavoista. Oppilasta kannustetaan toteuttamaan ideoitaan tv:n avulla yksin ja ryhmässä.

Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)

Oppilasta kannustetaan työskentelemään yksin ja yhdessä muiden kanssa. Samalla opitaan vastuunottoa ja kompromissien tekemistä.

Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)

Oppilas osallistuu oppimisprosessin suunnitteluun. Oppilasta kannustetaan vaikuttamaan omaan kouluympäristöönsä ja arkeensa. Oppilas tutustuu käsitteisiin "yhdenvertaisuus", "oikeudenmukaisuus" ja "vastavuoroisuus".

1. vuosiluokka

TAVOITTEET

- Oppilaan mielenkiinto katolisen uskonnon opiskelua kohtaan herää (T1)
- Oppilas tutustuu katolisen uskonnon keskeisiin aihe-alueisiin (T2)
- Oppilas tutustuu kirkkovuoteen, symboleihin ja koulussa opettavien muiden uskontojen juhliin (T3)
- Oppilas tutustuu luokan, koulun ja lähiympäristön uskontojen ja katsomusten tapoihin ja juhlaperinteisiin katolisesta näkökulmasta (T4)
- Oppilas rohkaistuu tunnistamaan ja ilmaisemaan omia ajatuksia ja tunteita (T5)
- Oppilas harjoittelee toimimaan oikeudenmukaisesti ja eläytymään toisen asemaan ja kunnioittamaan toisen ihmisen ajatuksia ja vakaumusta (T6)
- Oppilas pohtii eettisiä kysymyksiä katolisesta näkökulmasta: vastuu itsestä, yhteisöstä ja luonnosta (T7)
- Oppilas harjoittelee oman mielipiteen esittämistä ja perustelemista (T8)

SISÄLLÖT

Sisällöt joiden avulla opiskellaan oppiaineiden yleisiä tavoitteita.

Suhde omaan uskontoon (S1)

- oma kaste tapahtumana, perhe ja kirkko Jumalan perheenä, kirkkovierailu
- Jumala on elämänantaja
- Raamattu on Jumalan sanaa
- VT: Daavid
- UT: Jeesus opettaa, siunaa, parantaa, tekee ihmeitä, Enkeli Gabriel tuo ilosanoman Marialle
- Isä meidän ja Terve Maria –rukoukset
- adventti, jouluku, paasto, pääsiäinen
- ristinmerkki

Uskontojen maailma (S2)

- muiden uskontojen juhlia
- omassa koulussa vietettäviä juhlia, niin uskonnollisia kuin uskonottomia juhlia

Hyvä elämä (S3)

- huolenpito, toisesta välittäminen
- ihminen saa valita
- kiitän elämästä
- empatian rohkaiseminen
- erilaisuuden hyväksyminen
- anteeksi pyytäminen ja antaminen
- Jumala elämän antajana

- anteeksi pyytäminen ja -antaminen, sovinto
- hyvään kasvattaminen
- erilaisten mielipiteiden kuunteleminen, ymmärtäminen ja hyväksyminen

2. vuosiluokka

TAVOITTEET

- Oppilas oppii tuntemaan oman perheen uskonnollista ja katsomuksellista taustaa (T1)
- Oppilas oppii ymmärtämään katolisen kirkon ihmiskuvaa ja tutustuu muutamaankirkossa olevaan esineeseen (T2)
- Oppilas tutustuu katoliseen kirkkovuoteen, juhliin ja tapoihin (T3)
- Oppilas tutustuu luokan, koulun ja lähiympäristön uskontojen ja katsomusten tapoihin ja juhlaperinteisiin (T4)
- Oppilas rohkaistuu tunnistamaan ja ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan (T5)
- Oppilasta ohjataan toimimaan oikeudenmukaisesti, eläytymään toisen asemaan sekä kunnioittamaan toisten ihmisten ajatuksia ja vakaumusta sekä ihmisoikeuksia (T6)
- Oppilas pohtii eettisiä kysymyksiä katolisesta näkökulmasta: vastuu itsestä, yhteisöstä ja luonnosta (T7)
- Oppilas saa tilaisuuksia harjoitella omien mielipiteiden esittämistä, perustelemista sekä erilaisten mielipiteiden kuuntelemista ja ymmärtämistä (T8)

SISÄLLÖT

Sisällöt joiden avulla opiskellaan oppiaineiden yleisiä tavoitteita.

Suhde omaan uskontoon (S1)

- minä katolilaisena, oma identiteetti, seurakunta
- omatunto
- huolenpito, toisesta välittäminen, anteeksiantaminen
- erilaisuuden hyväksyminen
- Jumalan inkarnaatio ja rakkaus ihmistä kohtaan, rakkauden esimerkki
- kirkko on Jumalan lasten perhe
- alttari, risti, tabernaakkeli
- kirkkovuoden juhlat ja perinteet
- UT: tuhlaajapoika, Jairoksen tytär, tuhlaajapoika Jeesus tyynnyttää myrskyn, eettinen pohdinta
- Isä meidän -rukous

Uskontojen maailma (S2)

- muiden katsomusten näkemys luomakunnasta

Hyvä elämä (S3)

- ihmisten vastuu luomakunnasta (Pyhä Franciscus)
- oikeudenmukaisuus ja laupeus
- toisen huomioon ottaminen koulussa ja kotona
- paasto, parannuksen tekeminen
- oppilaiden arjesta nousevat eettiset kysymykset ja niiden yhdistäminen Raamatun kertomuksiin

VUOSILUOKKAKOKONAISUUS 3-6

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN VUOSILUOKILLA 3-6

Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)

Opetuksessa vahvistetaan taitoa asettaa kysymyksiä ja hakea niihin vastauksia itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa havaintoja tehden, sekä erilaisia tietolähteitä ja apuvälineitä hyödyntäen. Oppilas harjaantuu vähitellen asioiden kriittiseen tarkasteluun, huomaa asioiden välisiä keskinäisiä yhteyksiä ja vuorovaikutussuhteita. Oppimisen taitoja vahvistetaan kaikissa oppimistilanteissa. Oppilaita rohkaistaan luovuuteen.

Kulttuurinen osaaminen (L2)

Oppilaan sosiaalis-emotionaalisia taitoja syvennetään, sekä luodaan innostavia tilaisuuksia harjaannuttaa näitä taitoja. Opetuksessa huomioidaan kulttuuriympäristön muutos ja moninaisuus. Opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaa kulttuuri-identiteettiä. (L2)

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)

Oppilas harjoittelee ajanhallintaa, hyvää käytöstä sekä muita omaan ja yhteiseen hyvinvointiin ja turvallisuuteen vaikuttavia toimintatapoja. Samalla hän kehittää tunnetaitojaan ja sosiaalisia taitojaan. Erilaiset toimintatavat auttavat ymmärtämään sääntöjen, sopimusten ja luottamusten merkityksen.

Monilukutaito (L4)

Oppilas kehittää monilukutaitoaan ja tulkitsee, tuottaa ja arvioi yhä moninaisempia tekstejä erilaissa yhteyksissä ja ympäristöissä. Fiktio, faktan ja mielipiteen tarkastelua ja erottelua harjoitellaan.

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)

Oppilas hyödyntää tvt -taitojaan monipuolisesti. Oppilas oppii käyttämään erilaisia laitteita, ohjelmistoja ja palveluita.

Työelämätaidot ja yrittäjäyys (L6)

Oppilas oppii työskentelemään järjestelmällisesti ja pitkäjänteisesti ja ottamaan entistä enemmän vastuuta tekemisistään. Oppilasta ohjataan arvostamaan omaa ja toisen työtä. Projekteissa ja ryhmätyöissä oppilaalla on mahdollisuus vastavuoroisuuteen, neuvottelutaitojen kehittämiseen ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7)

Oppilas tutkii kestävään kehitykseen, rauhaan, tasa-arvoon, demokratiaan ja ihmisoikeuksiin liittyviä kysymyksiä (Lapsen oikeudet). Luokkayhteisössä oppilas harjoittelee yhteistyötä, ristiriitojen käsittelyä, ratkaisujen etsimistä ja ratkaisujen tekoa. Korostetaan oppilaan omien valintojen merkitystä itselle, lähiyhteisölle, yhteiskunnalle ja luonnolle.

3. vuosiluokka

TAVOITTEET

- Oppilas perehtyy katolisiin pyhiin kertomuksiin (T1)
- Oppilas tutustuu kirkkorakennukseen ja seurakunnan elämään (T2)
- Oppilas oppii tunnistamaan katolisen kirkon uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta (T3)

- Oppilas oppii etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä (T4)
- Oppilas perehtyy Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja katsomuksellisiin juuriin (T5)
- Oppilas oppii kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää ja käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa (T7)
- Oppilas tutustuu katolisen kirkon eettisiin opetuksiin (T8)
- Oppilas tutustuu YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen (T9)
- Oppilas oppii arvioimaan tekemiään valintoja, pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja eettisten periaatteiden ja kestävän tulevaisuuden näkökulmasta (T10)
- Oppilas saa tilaisuuksia keskustella eettisistä kysymyksistä, harjoitella ajatusten ilmaisemista rakentavasti ja perustella omia näkemyksiään (T11)
- Oppilasta ohjataan muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään (T12)

SISÄLLÖT

Sisällöt joiden avulla opiskellaan oppiaineiden yleisiä tavoitteita.

Suhde omaan uskontoon (S1)

- apostolien teot (helluntai kirkon syntymäpäivä)
- Paavalin elämä ja toiminta, lähetystyö
- tutustutaan parannuksen ja eukaristian viettoon sekä niihin liittyvin kirkon esineisiin ja termeihin: (alttari, hostia, tabernaakkeli, kalkki, pateeni, rippituoli)
- kirkkovuosi
- seurakunta, kirkkovierailu, Pyhän Messun rakenne ja symboliikka
- Herran rukous, esirukoukset
- Raamatun käyttö, Raamatun kertomuksia ja pyhimysten esimerkit

Uskontojen maailma (S2)

- katolinen kirkko maailmankirkkona
- ortodoksinen ja luterilainen kirkko Suomessa
- omassa koulussa vietettäviä juhlia, niin uskonnollisia kuin uskonottomia juhlia

Hyvä elämä (S3)

- pyhä ja arki, paasto, rippi, hyvän tekeminen
- vastuu itsestä ja ympäristöstä, suhde muihin ihmisiin
- UT: laupias samarialainen, rakkauden käsky
- oikea käyttäytyminen omassa kirkossa ja muissa uskonnollisissa tilaisuuksissa
- VT: 10 käskyä omien valintojen perustana
- synnin olemus ja syntien jaottelu, omatunto, omien tekojen seuraamukset
- Ihminen Jumalan kuvana, keskeisiä elämänkysymyksiä, tunteita ja arvoja Raamatun ja kertomusten avulla

4. vuosiluokka

TAVOITTEET

- Oppilas perehtyy Raamatun kertomuksiin sekä keskeisiin katolisen kirkon oppeihin (T1)

- Oppilas tutustuu katolisen uskonnon rituaaleihin ja tapoihin sekä pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin (T2)
- Oppilas oppii tunnistamaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta (T3)
- Oppilasta oppii etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä (T4)
- Oppilasta ohjataan kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää ja käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa (T7)
- Oppilas tutustuu katolisen uskonnon opetukseen ja eettisiin periaatteisiin (T8)
- Oppilas tutustuu YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen yksilön ja yhteisön näkökulmasta (T9)
- Oppilas oppii arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja katolisen uskonnon näkökulmasta (T10)
- Oppilas harjaantuu keskustelemaan eettisistä kysymyksistä, ilmaisemaan rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä perustelevaan omia näkemyksiään (T11)
- Oppilasta ohjataan muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään (T12)

SISÄLLÖT

Sisällöt joiden avulla opiskellaan oppiaineiden yleisiä tavoitteita.

Suhde omaan uskontoon (S1)

- näkyvä ja näkymätön kirkko
- Neitsyt Maria kirkon äitinä, Neitsyt Marian juhlat
- paasto, pääsiäinen, Pyhäin ja poisnukkuneiden päivä, Kynttilänpäivä
- uhri Vanhassa ja Uudessa Testamentissa sekä Pyhässä Messussa
- Jeesuksen elämä, opetus ja merkitys kristinuskossa ja arkielämässä
- kirkon virat , kirkon esineet, liturgiset värit ja vaatteet
- messu, parannuksen sakramentti ja niiden symbolit
- ruusukko-rukous ja ristintiehartaus

Uskontojen maailma (S2)

- katolinen kirkko maailmankirkkona
- ”Abrahamin lasten”, juutalaisten, kristittyjen ja muslimien uskon yhteiset juuret

Hyvä elämä (S3)

- Laupeuden teot, lähetyskäsky
- Ihmisarvot, erilaisuuden suvaitseminen
- omat teot arjessa ja vastuu niistä kestävän tulevaisuuden näkökulmasta

5. vuosiluokka

TAVOITTEET

- Oppilas perehtyy Vanhaan testamenttiin (T1)
- Oppilas tutustuu katolisen uskonnon rituaaleihin ja tapoihin sekä pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin (T2)
- Oppilas oppii tunnistamaan katolisen uskonnon erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta (T3)
- Oppilas etsii, arvioi ja käyttää uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä (T4)

- Oppilas perehtyy Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja katsomuksellisiin juuriin ja nykytilaan (T5)
- Oppilas tutustuu Abrahamin uskontoihin (T6)
- Oppilasta ohjataan kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää sekä käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa (T7)
- Oppilas perehtyy katolisen uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin (T8)
- Oppilas tutustuu ihmisoikeuksiin ja YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviin arvoihin yksilön ja yhteisön näkökulmasta (T9)
- Oppilasta ohjataan arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja katolisten eettisten periaatteiden ja kestävän tulevaisuuden näkökulmasta (T10)
- Oppilas harjaantuu keskustelemaan eettisistä kysymyksistä, ilmaisemaan rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä harjoittelee omien näkemysten perustelemista (T11)
- Oppilasta autetaan ja tuetaan muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään (T12)

SISÄLLÖT

Sisällöt joiden avulla opiskellaan oppiaineiden yleisiä tavoitteita.

Suhde omaan uskontoon (S1)

- Vanhan testamentin päätapahtumat (maailman luominen, ihmisen tottelemattomuus ja seuraus, perisynti, Aabraham, Hagarin ja Ismaelin, Iisakin, Jaakobin ja Joosefin ja Mooseksen historia, 10 käskyä)
- kirkkovuosi ja kirkkovierailu
- uskonnollisen kielen erityispiirteet ja vertauskuvallisuus: luominen, käärme, hedelmä, mandala, palava pensas, voideltu
- Uskonnolliset lähteet: Raamattu, Suomen katolisen kirkon verkkosivut ja Fides-lehti, lähdekritiikki

Uskontojen maailma (S2)

- Raamattu: käyttö, Vanha testamentti juutalaisten, kristittyjen ja islamilaisten juurena
- Abrahamin uskontojen yhteiset piirteet, juuret ja henkimaailma, pyhät kirjat ja paasto

Hyvä elämä (S3)

- eettinen pohdinta Raamatun kertomusten pohjalta, arvot
- Jumala on Rakkaus ja hyvyyden lähde
- toiseen uskontoon kuuluvan kunnioittaminen
- Luomiskertomus, ihminen Jumalan kuvana ja kaltaisena, luonnonsuojelu
- toisen ihmisen huomioon ottaminen, omasta luopuminen toisen hyväksi
- vastuu omista teoista kestävän tulevaisuuden näkökulmasta

6. vuosiluokka

TAVOITTEET

- Oppilas perehtyy Uuteen Testamenttiin ja katolisen kirkon keskeisiin oppeihin (T1)
- Oppilas perehtyy katolisen kirkon liturgiaan, sakramentteihin sekä pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin (T2)
- Oppilas tunnistaa katolisen uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta (T3)

- Oppilas oppii etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä (T4)
- Oppilas perehtyy Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja katsomuksellisiin juuriin ja nykytilaan (T5)
- Oppilas perehtyy juutalais-kristillisen kulttuurin juuriin, katolisen, ortodoksisen ja luterilaisen kirkon historiaan Suomessa ja oppilasryhmän oman kulttuurisen taustan juuriin ja historiaan Suomessa (T6)
- Oppilasta ohjataan kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää sekä käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa (T7)
- Oppilas perehtyy katolisen uskonnon eettisiin opetuksiin (T8)
- Oppilas ymmärtää ihmisoikeuksiin ja erityisesti YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta (T9)
- Oppilasta ohjataan arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja islamin eettisten periaatteiden ja kestävän tulevaisuuden näkökulmasta (T10)
- Oppilas harjaantuu keskustelemaan eettisistä kysymyksistä, ilmaisemaan rakentavasti ajatuksia ja tunteita sekä perustelemaan näkemyksiään (T11)
- Oppilasta autetaan ja tuetaan muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään (T12)

SISÄLLÖT

Sisällöt joiden avulla opiskellaan oppiaineiden yleisiä tavoitteita.

Suhde omaan uskontoon (S1)

- pelastushistoria, rakkauden kaksoiskäsky
- apostolien kutsuminen ja Jeesuksen seuraamisen ehdot, Jeesuksen ihmeteot
- Pyhä Kolminaisuus
- kirkon synty ja alkukirkon elämää, marttyyrit ja pyhä Paavali, Jeesuksen mystinen ruumis
- katolinen kirkko Suomessa
- kirkkovuosi, sakramentit ja sakramentit, kirkkomatka

Uskontojen maailma (S2)

- katoliset kirkot maailmassa
- ekumeeninen rukousviikko
- ortodoksinen ja luterilainen kirkko Suomessa
- uskonottomuus, ateismi ja maallistuminen
- juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin historia Euroopassa

Hyvä elämä (S3)

- ajankohtaiset uskontoon liittyvät aiheet mediassa, ajankohtaisten kysymysten eettistä pohdintaa
- Pyhien elämäkertoja, Pietari, Nikolaus, Franciscus, Birgitta, Ignatius Loyola, don Bosco, äiti Teresa

VUOSILUOKKAKOKONAISUUS 7-9

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN VUOSILUOKILLA 7-9

Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)

Oppilasta kannustetaan ottamaan vastuuta opiskelusta, asettamaan tavoitteita, suunnittelemaan työtään ja arvioimaan sitä. Oppilasta kannustetaan aktiiviseen rooliin oppimisprosessissaan. Oppilasta rohkaistaan luottamaan itseensä ja näkemyksiinsä. Syvennetään taitoja ratkaista ristiriitatilanteita, tehdä

kompromisseja ja ilmaista omia mielipiteitä. Eettisen ajattelun kehittymistä tuetaan pohtimalla oikeaa ja väärää sekä eettisen toiminnan periaatteita.

Kulttuurinen osaaminen (L2)

Oppilasta ohjataan näkemään kulttuurinen moninaisuus myönteisenä voimavarana. Oppilas pohtii kulttuurin, uskonnon ja katsomuksien vaikutusta yhteiskunnassa. Oppilas harjoittelee ilmaisemaan mielipiteensä rakentavasti. Häntä ohjataan asettumaan toisen asemaan ja arvostamaan muita ihmisiä sekä noudattamaan hyviä tapoja.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)

Oppilas oppii ottamaan itsestään, toisistaan ja arjen sujumisesta entistä enemmän. Oppilas harjoittelee sosiaalisia taitojaan ja ristiriitaisten tunteiden hallintaa. Oppilas harjaantuu kestävän elämäntavan merkityksen pohdintaan.

Monilukutaito (L4)

Oppilas syventää monilukutaidon osaamistaan. Oppilas rohkaistuu käyttämään tätä taitoaan vaikuttamiseen ja osallistumiseen. Opetuksessa vahvistetaan kulttuurista ja katsomuksellista lukutaitoa sekä ympäristölukutaitoa. Samoin medialukutaitoa syvennetään.

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)

Oppilasta autetaan ymmärtämään, miten tieto- ja viestintäteknologiaa voi hyödyntää opiskelussa. Oppilas osaa yhä paremmin käyttää eri laitteita, ohjelmistoja ja palveluita sekä valmistaa itse digitaalisia tuotoksia. Lähdekriittisyys korostuu. Oppilasta ohjataan turvalliseen ja eettiseen tv:n käyttöön.

Työelämätaidot ja yrittäjäyys (L6)

Opetuksessa syvennetään työprosessien suunnittelua ja tekemistä. Oppilas oppii näkemään prosessin eri vaiheet ja niiden muodostaman kokonaisuuden. Oppilas oppii ottamaan hallittuja riskejä ja kohtaamaan epäonnistumisia ja siitä huolimatta saattamaan työnsä loppuun kannustavan ja ohjaavan palautteen avulla.

Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)

Oppilas syventää omien valintojen merkitystä ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Pohditaan ilmiöiden taustoja ja niihin liittyviä eettisiä kysymyksiä. Oppilas ymmärtää opiskelun ja osallistumisen tärkeyden.

7. vuosiluokka

TAVOITTEET

- Oppilas harjaantuu havaitsemaan uskonnon ja kulttuurin vuorovaikutusta kotona, koulussa ja suomalaisessa yhteiskunnassa (T1)
- Oppilas syventää tietojaan katolisesta uskonnosta ja sen vaikutuksista (T2)
- Oppilas perehtyy uskontoihin ja katsomuksiin eri puolilla maailmaa ja uskonnottomuuteen (T3)
- Oppilas tunnistaa katoliseen perinteeseen ja muihin uskontoihin liittyviä tapoja ja symboleita (T4)
- Oppilas havaitsee ja arvioi erilaisia argumentaation tapoja sekä uskonnon ja tieteen kielen välisiä eroja (T5)
- Oppilasta perehtyy katolisen uskonnon eettiseen ajatteluun (T6)
- Oppilas ymmärtää uskonnon yhtenä valintoihin vaikuttavana tekijänä (T7)
- Oppilas harjaantuu pohtimaan ihmisyyteen kuuluvia elämänkysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin (T8)
- Oppilas oppii tutkimaan omien valintojensa eettisiä ulottuvuuksia ja niiden vaikutusta hyvinvointiin ja kannustaa kestävään elämäntapaan (T9)

- Oppilasta rohkaistaan kohtaamaan erilaisia ihmisiä nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla (T10)

SISÄLLÖT

Sisällöt joiden avulla opiskellaan oppiaineiden yleisiä tavoitteita.

Suhde omaan uskontoon (S1)

- katolisen kirkkovuoden suuret juhlat, rukouselämä
- katolinen kulttuuri
- maallikoiden tehtävät nykykirkossa
- kirkkorakennukset
- kirkkohistoria: synty, alkuvaiheet, lähetystyö, keskiaika, kirkon koululaitos, rukousperinne
- kirkolliskokoukset, kirkkoisät, kirkon hallinnon kehittyminen
- reformaatio ja sen seuraukset
- uuden ja nykyajan kirkko
- katolisen kirkon lähetystyö ja kirkon leviäminen

Uskontojen maailma (S2)

- islam: tavat, symbolit
- uskontojen määrittelyä, uskontodialogi
- ekumeeninen perhe

Hyvä elämä (S3)

- ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä
- diakonin kutsumus, epäitsekkyys, toisten auttaminen

8. vuosiluokka

TAVOITTEET

- Oppilas harjaantuu havaitsemaan uskonnon ja kulttuurin vuorovaikutusta kotona, koulussa ja suomalaisessa yhteiskunnassa (T1)
- Oppilas syventää tietojaan katolisesta uskonnosta ja sen vaikutuksista (T2)
- Oppilas perehtyy uskontoihin ja katsomuksiin eri puolilla maailmaa ja uskonnottomuuteen (T3)
- Oppilas tunnistaa katoliseen perinteeseen ja muihin uskontoihin liittyviä tapoja ja symboleita (T4)
- Oppilas oppii havaitsemaan ja arviomaan argumentaation tapoja sekä uskonnon ja tieteen kielen välisiä eroja (T5)
- Oppilasta perehtyy katolisen uskonnon eettiseen ajatteluun (T6)
- Oppilas ymmärtää uskonnon yhtenä valintoihin vaikuttavana tekijänä (T7)
- Oppilas harjaantuu pohtimaan ihmisyyteen kuuluvia elämänskysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin (T8)
- Oppilas innostuu tutkimaan omien valintojensa eettisiä ulottuvuuksia ja niiden vaikutusta hyvinvointiin ja kestävään elämäntapaan (T9)
- Oppilasta rohkaistaan kohtaamaan erilaisia ihmisiä nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla (T10)

SISÄLLÖT

Sisällöt joiden avulla opiskellaan oppiaineiden yleisiä tavoitteita.

Suhde omaan uskontoon (S1)

- kirkkovuosi ja kirkon liturgia eri puolilla maailmaa, sakramentit ja sakramentaalit
- Raamattu pyhänä kirjana, deuterokanoniset kirjat
- Pyhä Kolminaisuus Raamatussa ja kirkon uskossa
- katolinen kirjallisuus, elokuvat ja taide, kirkkomusiikki

Uskontojen maailma (S2)

- juutalaisuuteen liittyviä tapoja ja symboleja
- Juutalaisuus ja juutalaisuuden vaikutus länsimaisen ihmisen henkiseen maailmaan
- uskonottomuus ja maallistuminen Suomessa ja maailmassa
- uskonnolliset aiheet mediassa ja niiden arviointi katolisesta näkökulmasta

Hyvä elämä (S3)

- hengellinen elämä katolisessa kirkossa ja muissa uskonnoissa
- kirkon eskatologia, ihmisen elämä ja kuolema, elämä kuoleman jälkeen
- eettiset valinnat ja niiden seuraukset

9. vuosiluokka

TAVOITTEET

- Oppilas ymmärtää katolisen elämäntavan merkityksen yksilön elämässä (T1)
- Oppilas syventää tietojaan katolisesta uskonnosta ja sen vaikutuksista (T2)
- Oppilas tuntee maailman uskontoja ja uskonottomuutta (T3)
- Oppilas tunnistaa uskonnollista taidetta ja uskonnon vaikutusta maailman politiikkaan (T4)
- Oppilas tunnistaa erilaisia maailmankatsomuksellisia käsityksiä tieteen ja uskonnon näkökulmista (T5)
- Oppilas syventää käsitystään katolisen uskonnon eettisestä ajattelusta, ihmisoikeuksista ja muiden uskontojen ja katsomusten eettisistä periaatteista (T6)
- Oppilas ymmärtää katoliseen kirkkoon tai muihin uskontoihin kuulumisen olevan eettisten valintojen taustalla (T7)
- Oppilas pohtii ihmisyyteen kuuluvia elämänkysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin (T8)
- Oppilas ymmärtää omien valintojensa eettisiä ulottuvuuksia ja niiden vaikutusta hyvinvointiin ja kestävään elämäntapaan (T9)
- Oppilasta rohkaistaan kohtaamaan erilaisia ihmisiä nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla (T10)

SISÄLLÖT

Sisällöt joiden avulla opiskellaan oppiaineiden yleisiä tavoitteita.

Suhde omaan uskontoon (S1)

- katolisen kirkon opetus ihmisestä Raamatun ja tradition perusteella

Uskontojen maailma (S2)

- maailman synty ja ihminen eri tieteiden ja uskonnon näkökulmasta
- Suomessa toimivia kirkkoja ja yhteisöjä
- ekumeeninen liike
- hinduismi, buddhalaisuus, uudet uskonnot, uskonottomuuden ja maallistumisen ero
- uskonnot mediassa
- elämä kuoleman jälkeen eri uskonnoissa ja luonnontieteissä
- valinnan vapaus ja synty eri uskonnoissa
- arvot eri kulttuureissa ja uskonnoissa

Hyvä elämä (S3)

- omatunto elämän valintojen ohjaajana
- moraalin lähtökohta katolisessa uskonnossa ja muissa uskonnoissa
- moraalikäsitteitä: etiikka, normi, moraali, arvot, moralismi
- avioliitto ja perhe
- hyveet ja paheet
- kasvu ihmisenä katolisessa ja muissa uskonnoissa, laupeuden teot, toisten huomaaminen ja auttaminen
- elämän tarkoitus
- ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä